

lesarabrøv

Skemtlig rasisma ella vanlig pseudo-vísind?

Í eini »miðviku« í seinastu viku upptráðaði ein danskur lækni, sum óivað ætlaði sær at »blíva til nakað« við at gera eina kann- ing av medisinska standardinum í Føroyum. Men av tí at allir føroyingar ikki eru rættir føroy- ingar rasistiskt sæð, so var henda kanning einans norðoysk. Tí teir rættu ariarnar finnur tú ikki sunnanfyri Lørvíksfjørð, so ert tú vísindamaður, so er »feltið« einans har norðuri.

Fyri opnari mikrofon segði hesin pseudo-vísindamaður, at havnarmenn høvdu verið ov mikið í song við danskarum, og suðuroyingar høvdu verið upp- aftur verri fanar, so teir vóru onki gott ráevni fyri vísindaligar kanningar. Tí fanst føroyska »rasan« einans í Norðuroyggi- um. Hini eru pseudo-føroyingar.

Nú vil eg ikki øvunda hesum danska Einstein-spiranum hans- ara komandi virðismerki innan vísindaheimin. Men hvør statis- tiskur vísindamaður kann finna sær ráevni til kanning, tá ein meta-vísindaliga uppdragar, at fólk nora seg óheft av tilvildar- ligum landamørkum? At danir fara í song við norðmønnum,

svium og týskarum, og at hvít- húðað fara á divan við gulum og svartum, og at mannaættin vanlig er ein blandingur av rætt-rasistiskum ariarum, jød- um og øðrum basillum?

Eitt er at skoða norðingar sum einasta røttu rasuna. Tað hevur ein rætt til sum rasistur. Men at nevna hetta fyri »vísind«, ja, tað

vil eg sum sjálvur vísindamaður ivast í. Hetta má vera skemt. Upplagt trongskygni. Vísinda- ligt Hitler á la carte. Tí hvat er ein »føroyingur«.

Í heiminum eru øll fólk bland- aði. Blóð, kjøt, hugsjónir, bak- teriur, heilakyknur, arvaeg- inleikar, húð- og hárlit os...

Eitt er at vera naivur nationa- listur. Annað at vera upplagdur rasistur. Triðja er at nevna sitt tvætl: VÍSIND.

Sunnaná

Stjórnarloysi

»Politikkur er at vilja« segði Oluf Palme einaferð. Hjá okkara heimligu politikkarum tyktist viljin og hugsjónin ikki at rokka longur enn til at framhaldandi royna at halda seg við valdið. Og vald korrumpar — serliga tá tað ikki verður brúkt.

Fyri at visa hvussu vánaligt skilið er skal eg nevna nakrar av teimum mest átrokandi spurn- ingunum, sum hava verið frammi í árávis, men sum einki útlit er til at politisku myndug- leikar okkara hava vilja og skil til at loysa.

1. Skattaspurningurin

Skattalóg og umsitingin av henni er ein sugga so at ógjørligt er hjá vanligum fólk at vita um skattarokningin, tá hon kemur er røtt ella skeiv. Og informa- tionin er sum vanligt eingin. Eitt rimiligt krav er at útrok- ingarávising varð send skatta- borgarunum saman við skatta- rokningini so at hann í minsta lagi kundi kanna eftir um rætt er roknað.

Samskatingin, sum ómynd- uggerð konuna, og ger at pór

heldur bara flyta saman at búgva enn at gifta seg, fyri at sleppa biligari í skatti, er bæði láturlig og mannminkandi.

Við heimkomu úr útlandum verður mannarnur gjørdur millum borgarar. Er tú vorðin akademikari uttanlands og kemur heim til eitt feitt starv sleppur tú undan skatti, men er tað ein verkamaður sum kemur heim verður hann umgangandi merg- sogin.

Skattaskálin hjá okkum er ikki serliga progressivur, hvat hægri inntøkum viðvikur, og ger tað at lág- og miðinntøkurar verða serliga illa fyri.

Sjómánnsskatt hava vit einki sum eitur, men val móguleikan hjá fyrirkømtum at okkumulera kapital skattafritt.

2. Jarðarreformurin

Tað hevur verið tosað og skrivað um uttanbygðajørðina nú í eg veit ikki hvussu nógv ártíggjund — men hvat er gjørt?

3. Lønarlagið

Í hesum litla landi hava vit ikki færri enn trý almenn lønarlag: føroyskt, danskt og dansktfö- oyskt. Tað má vera demoralis- erandi fyri fólk, ið annars gera

sama arbeiði, og kanska arbeiða síðu um síðu, at ikki hava sama lønarlag. Munnu menn framveg- is, tá tær føroysku lønirnar eru farnar um tær dansku, fara at vera lika grammir eftir at verða lóntir eftir danskum taksti?

4. Brennivínslógin

Tá brennivínslógin kom fyri á tingi stungu tingmenn halan millum beinini og vistu málinum frá sær, hóast sinamilum avtala var gjord frammanundan um at loysa málið. Minnir meg um Pontius Pilatus sum vaskaði sínar hendur. Royndar verða tær so ikki hvussu nógv tit so enn vaska tær, tí tit eru valdir at stýra og at taka ábyrgdina av stýringini, og ikki til at sita sum rossleypur og bina á tingi. Dómi søgurnar sleppa tit heldur ikki undan!

Hetta vóru nakrir fáir av teimum spurningum sum bylg- ast í barminum á vanligum fólk og sum fyri tey er ófatiligt at skýlja at teir ikki fyri langt síðani eru loystir. Um tit ongan vilja hava at loysa samfela- spurningar, lat okkum so í minsta lagi verða fri fyri at skula hoyra tykkara meyl uppundir komandi val.

Gad

STRANDFARASKIP LANDSINS

3800 TÓRSHAVN

FARMAFLUTNINGUR

(FRÁ HURÐ TIL HURÐ)

VIÐ Roll-ON Roll-OFF

Brúka skjótasta veg til viðskiftafólk í

Scotlandi

»SMYRIL« fer úr

TÓRSHAVN - SCRABSTER

4. September
11. September
18. Septembar

28. August

»SMYRIL« fer úr

SCRABSTER - TÓRSHAVN

5. September
12. September
19. September

29. August

Nærri frágreiðingar
fáast við at venda
sær til:

STRANDFARASKIP
LANDSINS 3800 Tórshavn
Telf. 14550 Telex 81295

Kassatrot

Okkum tørvar harðliga tómar RESTORFFS-KASSAR. Sendið tað ið tómt er, — við ella uttan fløskum. Tygum fáa kr. 15.00 fyri ein tóman kassa. Eru sodavatns- ella olfløskur í hon- um, gjalda vit sjálvandi eisini fyri tær.

Sendið somuleiðis tóma embalasju til umboðsmenn okkara: Suðuroy: Hr. Oluf Mortensen, Tvøroyri telf. 71101

Vágarnar: Hr. Finn Joensen, Sandavág telf. 32465

Sandoy: Kristian Johanesen, Sand telf. 14 & 15

Embalasja í Havn kann sendast til handilin, har vøran er keypt, ella beinleiðis til brýggjarið. — Peningin í hondina.

Restorffs Bryggjari
Tlf. 14728

Málara-eftirútbúgving

Fyri málarasveinum og -meistarum verður hildið eitt 40 tíma eftirútbúgvingarskeið á dagskúla í døgnum 19—23. september 1977 (vika 38).

Lærari verður málara-faklærari Paul Møller úr Ålborg, frálærurkonsulentur fyri málara-fakið á teknisku skúlunum. Ætlanin er ser- liga at kenna innanvert litlæru og -tilrætta- legging, umframt í tilboðsrokning, nýggjum evnum v.m.

Luttakaratalið er avmarkað til 16, og skeiðapeningurin er 300 krónur. Áhugaði bið- ast tekna seg í seinasta lagi 1. september. Fyri skeiðafólk av bygd kann um ynskt skipast fyri vistarhaldi til lagaligan kostnað.

Tekniski Skúlin í Tórshavn
Tórsgøta 21
3800 Tórshavn
telefon 11957